การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสช. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

การยอมรับเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟในตำบลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

Adoption of Good Agricultural Practice by Coffee Farmers at Wawee Sub- District in Mae Suai District of Chiang Rai Province

กฤตวรรณ เวชกิจ (Krittawan Watchakit)* บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Keowan)**
นุช ครุฑเมือง แสนเสริม (Sineenuch Krutmuang Sanserm)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพสังคมและเศรษฐกิจ (2) สภาพการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (3) การ ใช้เกษตรดีที่เหมาะสม (4) ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเกษตรดีที่เหมาะสม (5) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ ในตำบลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ประชากรที่ศึกษาคือ เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ ในพื้นที่ตำบลวาวี อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ประจำปีการ เพาะปลูก 2554/2555 จำนวนทั้งสิ้น 724 ราย ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 ราย การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง แบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัว แปรตามโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหูแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพสังคมและเศรษฐกิจ เกษตรกรร้อยละ 75.6 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 41.26 ปี ส่วนใหญ่ ใม่ได้รับการศึกษา มีประสบการณ์ในการปลูกกาแฟเฉลี่ย 15.5 ปี เกษตรกรร้อยละ 89.5 พูดภาษาไทยได้ ร้อยละ 81.9 ฟึง ภาษาไทยได้ ร้อยละ 56.2 อ่านและเขียนภาษาไทยได้ แรงงานภายในนครัวเรือนเฉลี่ย 3.17 ราย รายได้จากการปลูกกาแฟเฉลี่ย 194,459.38 บาทปี พื้นที่ปลูกกาแฟเฉลี่ย 15.69 ใร่ (2) การได้ข้อมูลข่าวสารของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์ใน การอบรมเรื่อง GAP เฉลี่ย 1.77 ครั้ง ประสบการณ์ในการอบรมเรื่องกาแฟเฉลี่ย 3.62 ครั้ง แหล่งข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่รับมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับกาแฟ เฉลี่ย 3.53 ครั้ง (3) การใช้เกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เกษตรดีที่เหมาะสมในระดับมาก เกษตรกรส่วนใหญ่ ขอมรับระบบเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกร เกือบทั้งหมดขอมรับระบบเกษตรดีที่เหมาะสมในเชิงปฏิบัติในระดับมากที่สุด (4) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขอมรับเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกร พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรดราง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรดรีที่เหมาะสมอย่างมี นัยสำคัญในเชิงบวกได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสารด้านการปลูกกาแฟ พื้นที่ปลูก และระดับการสึกษา ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เกษตรดีที่เหมาะสมอย่างมี นัยสำคัญในเชิงบวกได้แก่ การข้อเสนอ แนะเกี่ยวกับการผลิตกาแฟของเกษตรกร พบว่าปัญหาที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การขาดกวามรู้ในการแปรรูปผลผลิต ขาดแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการปลูกกาแฟ ปัญหาโรกแมลง ระบาด ขาดแหล่งน้ำ ปัญหาแล่งงาน ราคาผลผลิตดกต่ำ ไม่มีตลาดในการจำหน่ายสินค้า และดันทุนในการขนส่งผลผลิตสูง

คำสำคัญ ปัจจัย การยอมรับ เกษตรดีที่เหมาะสม กาแฟ ตำบลวาวี

- * นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช watchakit j@hotmail.com
- ** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช bumpen.keo@stou.ac.th
- *** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสโขทัยธรรมาธิราช tukstou@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3 The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) socio-economic circumstance (2) receiving information circumstance (3) adoption of good agricultural practice (4) factors effecting adoption of good agricultural practice (5) problems and suggestions of coffee growers in Wawee Sub-District, Mae Saruai District, Chieng Rai Province.

The sample comprised a total of 724 coffee growers in the area of Wawee Sub-District, Mae Saruai District, Chieng Rai Province during the growing year 2011-2012. By simple random sampling, 160 samples were selected. The instrument for data collection was an interview form. Data was analyzed by computer programs. Statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, maximum value, minimum value, seeking correlation between independent variable and dependent variable by stepwise multiple regression analysis.

Research results: (1) From socio-economic circumstance, it was discovered 75.6% of the growers were male with their average age at 41.26 years. Unfortunately, they were uneducated. Their average experience in growing coffee was 15.5 years. 89.5% of them could speak Thai, 81.9% could understand Thai while 56.2% could read and write Thai language. Their average household labor was 3.17 persons. Their average annual income from growing coffee was 194,459.38 baht. Their average area for growing coffee was 15.69 rai. (2) In terms of receiving official updated news, their average attendance experience in the GAP training was 1.77 times. Their average attendance experience in coffee training was 2.20 times. Their average receiving information on coffee growing was 3.62 times. Source of information was mostly from government officials. Their average contact with government officials about coffee was 3.53 times. (3) Adoption of good agricultural practice by coffee growers, their knowledge about the adoption of GAP was found at high level. Most of the coffee growers, in terms of opinion, adopted the GAP at high level. Almost all of them, in terms of practice, adopted the GAP at the highest level. (4) Factors effecting adoption of good agricultural practice, it was discovered the following factors effecting the GAP which was positive significant i.e. receiving information about coffee growing, growing area and level of education. Meanwhile the following factors affecting the GAP which was negative significant were number of household labor and level of the GAP knowledge. (5) Problems and suggestions: The most serious problem which was at the highest level was high cost of production while problems at high level included lack of knowledge for products processing, source of information about coffee growing, outbreak of diseases, shortage of water source, labor problem, low price of products, no market for selling products and high cost of products delivery. They suggested providing them with knowledge about lowering production cost, prevention and eradication of pests and diseases as well as processing of coffee products.

